

Motion till riksdagen 2022/23:2371

av **Kerstin Lundgren m.fl. (C)**

med anledning av skr. 2022/23:90 Nordiskt samarbete 2022

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte bidra till att nedskärningar som allvarligt skadar samarbetet på kultur- och utbildningsområdet genomförs och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättande av ett ministerråd för trafik, transporter och infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn och modernisering av Helsingforsavtalet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För Sverige, liksom för vart och ett av Nordens länder, har omvärldsläget förändrats drastiskt de senaste åren. Ett exempel är pandemin som på många sätt bidrog till att gränshinder inom Norden återinfördes på en nivå som vi inte skådat på decennier. Under det senaste dryga året har dessutom Rysslands anfallskrig i Ukraina lett till en helt ny säkerhetspolitisk situation, där Finland nu blivit medlem av Nato, och där Sverige också kan väntas bli Natomedlem inom kort.

Det finns många lärdomar att dra av de senaste årens erfarenheter. En av de viktigaste är kanske hur viktigt samarbetet med våra grannländer är – i synnerhet i kristider. Detta innebär också att den vision som Nordiska ministerrådet enats om, att Norden ska vara världens mest integrerade och hållbara region år 2030, framstår som än mer angelägen. I det arbetet är det viktigt att regeringen bidrar till att åtgärder genomförs som gör att båda delarna av visionen kan uppnås, dels på hållbarhetsområdet, dels när det gäller den nordiska integrationen. Det är med oro vi sett hur den nordiska kultur- och utbildningsbudgeten tenderat att användas som finansieringspost för åtgärder inom andra sektorer, trots att kultursamarbetet och möjligheten för människor att studera och

utbilda sig med hela Norden som spelfält är grundläggande för en starkare nordisk integration. Här menar vi att regeringen bör bidra till att nedskärningar som allvarligt skadar samarbetet på kultur- och utbildningsområdet inte genomförs.

Ett samarbetsområde som på en och samma gång kan sägas gynna såväl den nordiska integrationen som hållbarheten i Norden är samarbetet kring transporter och infrastruktur. Vi noterar att regeringen i sin skrivelse anser riksdagens tillkännagivande om att införa ett ministerråd för trafik, transporter och infrastruktur som slutbehandlat. Men det kan konstateras att verkligheten inte rört sig i den riktning som riksdagsmajoriteten beslutat. Man avfärdar helt enkelt tillkännagivandet. Med tanke på de behov som kommer att uppstå till följd av Sveriges och Finlands Natoanslutning är detta olyckligt. Norden behöver bättre verktyg för transportsamarbetet. Dessutom kan konstateras att det i Helsingforsavtalets artikel 1 står svart på vitt att samfärdseln är ett av de områden som ska vara föremål för samarbetet mellan de fördragsslutande parterna. Vi anser därför att ett ministerråd för trafik, transporter och infrastruktur ska inrättas, och att regeringen aktivt bör medverka till detta.

Den nya säkerhetspolitiska situationen, liksom vad som i övrigt anförts i denna motion, understryker behovet av att de nordiska länderna gemensamt strävar efter att aktualisera och stärka det nordiska samarbetets funktionssätt. Vi menar därför att regeringen bör medverka till en översyn och modernisering av Helsingforsavtalet (Samarbetsöverenskommelse mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige) i linje med vad som bl.a. anförts från Mittengruppens partier i Nordiska rådet. Arbetet bör inte hastas fram, varför det är viktigt att diskussionerna kring detta kan fortsätta snarast.

Kerstin Lundgren (C)

Catarina Deremar (C)

Ulrika Liljeberg (C)

Anna Lasses (C)